

Sjundeå socken.

Undersökning av ett stenröse på ett Ekhagen
benämnt berg ca 375 m O. NO om Svidja gård.

I oktober 1922 hade unge baron Fabian Wrede,
son till Svidja gårds ägare, friherre August Wrede, fört
till Nationalmuseet två halvmänformiga hängsmycken,
en liten bit spirallagd bronstråd samt ett fragment av
ett obestämt bronsföremål jämte litet brända ben,
vilka han hade hittat vid letning i ett stenröse på
ett 66 m högt berg, benämnt Ekhagen, strax O. NO om
Svidja gård. (Jfr Nationalmuseets katalog 8085:1-5). Sedan
han hittat de nämnda föremålen, hade han icke grävt
vidare, utan anmält sitt fynd och överlämnat det som
gåva till Nationalmuseet.

Den 1 juni 1923 besökte jag fyndplatsen och be-
stöt att omedelbart undersöka fornlämningen. Grävnia-
garna påjings den 1, 2 och 4 juni, men avslutades icke,
emedan jag var tvungen att resa till Åland den 5 juni.

Fornlämningen ligger på Ekhagens skogbevux-
na östra avsats ca 375 m (fågelnägen) O. NO om gården.
Avsatsen bildar på sätt och vis en höjd för sig, då
den genom en liten dæld är skild från bergets övri-
ga högre del. Den stupar på alla sidor brant ned
och är lättast tillgänglig uppför den östra sluttin-
gen. På dess platta finnes mellan bergknallar en ca
15 m lång och 2,5-6 m bred svackla, som är ut-
fylld av mindre stenar. I östra delen av denna ^{mossbelagda} sten-
plan eller-för att använda en finlandism - detta sten-
hålster hade friherre Wrede gjort sitt fynd.

Här voro också några större stenar rubbade från sina platser och mindre områden blottade. Åksi invid en större sten (A på kartan) nära stenplanens nordöstra hörn synes man ha letat efter fynd, då även här stenar blivit undankastade.

Då min tid var begränsad, undersökte jag på stenplanens östra rand ett regelbundet område av 6,35 m längd och 1,60 - 2,30 m bredd, varvid jag i allmänhet rättade mig efter förekomsten av brända ben. Där dessa slutade, uppgavs letandet.

Riset eller stenplanen bestod för det mesta av 1-2 varv stenar av växlande storlek - de största ca 60 x 60 x 30 cm, de flesta dock betydligt mindre. På några ställen lägo stenarna i 3 varv på varandra, varvid det översta lagret utgjordes av mindre stenar. Någon gång var ordningen omvänd: små stenar på botten, något större i de högre lagren. Stenarna lägo inbäddade i ett jordlager, som var sammansatt av 3 skikt. Nedast, på själva berggrunden ett helt tunt lager av svart bränd (?) jord, i vilket hittades sparsamt brända ben och där även några av föremålen lägo. På detta tunna lager låg ett ca 5-7 cm mäktigt ^{brunt} sand-
^{blandat jord}skikt, där inga ben hittades, på detta åter ett lager svart ^{sandblandad} kulturjord av ca 15-20 cm mäktighet och innehållande en mängd brända ben. Dessa voro spridda över större delen av det undersökta området och förekommo gynnigt runt omkring och tätt intill den stora stenen A, där samt i rutorna b3, b4 och d2 och d3. Den sammanlagda vikten av de inom

grävningsområdet hopsamlade brända benen utgör
1,324 kg. Tynden var obetydliga. Vid stenen A
hittades i rutan c 2 en av bronsädel gjord finger-
ring med omväxlande gående ändar. Under en
mindre sten i rutan b 3 låg på det understa
tunna svarta jordlagret, helt nära bergbotten
ett halvmänformigt hängsmycke av brons, ^{utan tvivel} ~~höranett~~
till samma halsked eller samma bröstked som
de två tidigare funna alldeles likadana häng-
smyckena. Enligt friherre F. Wredes uppgiftsko-
la dessa ha hittats helt nära detta ställe. Två
pilspetsar med skafttänge hittades nära varandra
ävenledes på det understa jordlagret och under stenar
i rutan a 4. Obestämbara fragment av bronsföremål
hittades under en stor sten i rutan b 2, järnbitar
äro i rutorna b 3 och a 5. Sannolikt sträcker sig
brandgraven litet längre åt N och W, varför gräv-
ningarna borde fortsättas i dessa riktningar.
Att det halvmänformiga hängsmycket dateras
graven till yngre romerska järnåldern.

Tynden äro katalogiserade under nr 8201: 1-15.

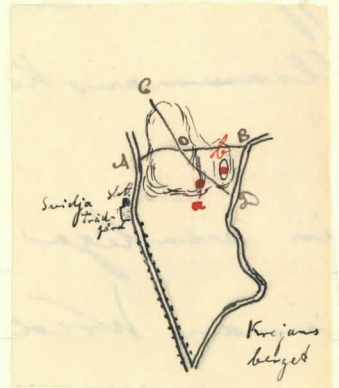
Helingsfors i december 1923

Alfred Hackman.

Angående läget av stenröset
 på Ekhageberget vid Sviedja.
 Nr. N.M. 8201.

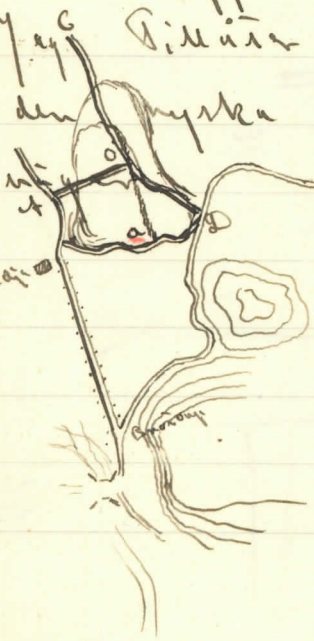
Sviedja den 2. 1. 24

H. H. H. Doktorn A. H. H. H. H.

Med anledning av Ledens v. brev, har jag ut för
 meddela följande: AB är en väg som börjar vid gårdens
 går vid O förbi den stora sandgröpan, samt fört
 sätter till B ej mer som väg, utan som stieg. CD, åter,
 börjar uppe vid den s. k. Sviedja ekallen, skär
 AB vid sandgröpan O, samt mynnar ut vid röset
 och smedjan D. Härav följer att a är den
 bästa platsen för fyndet. En väg som alls ej
 är visad, är vägen från gården, i skogsbygget, till
 under fyndstället a, till smedjan D.

Jag vill åter mig a nedanstående skiss något tecknig
 den nya Topografiska Kartans placering av ovanstående
 kombis

Medsänder samtidigt H. H. H. Doktors egen tydliga
 skiss med mina näprensningar.

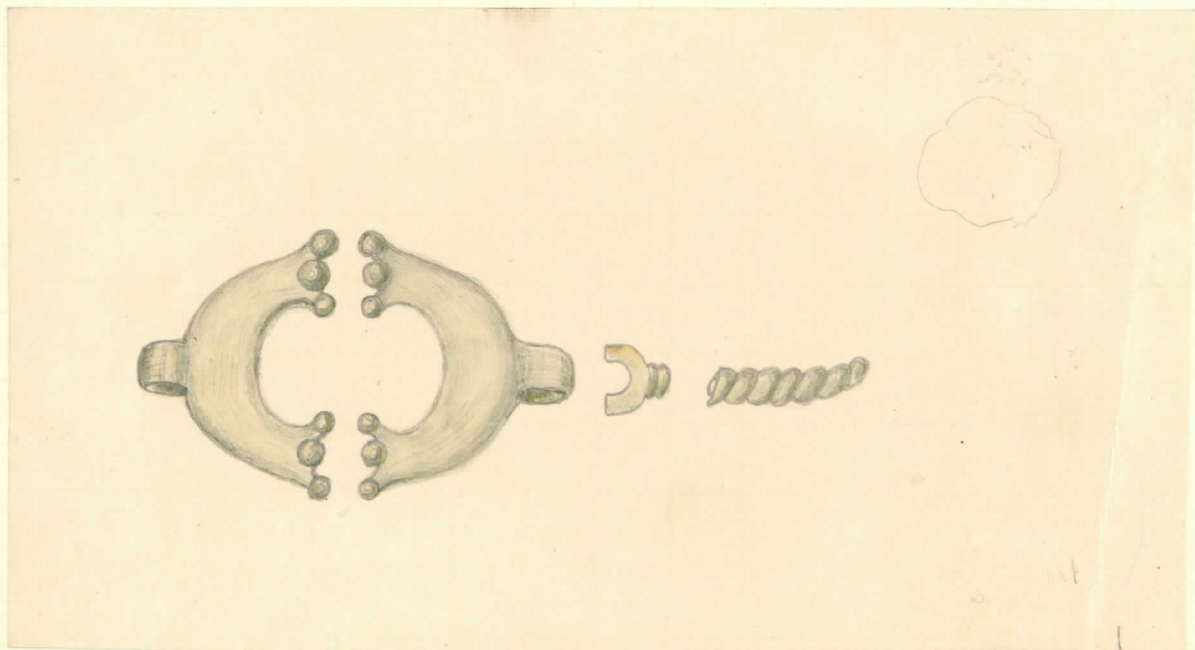
J hopp om att ha kunnat hjälpa H. H. H.
 Doktorn till ett bättre resultat.

Högskoleingenjör:

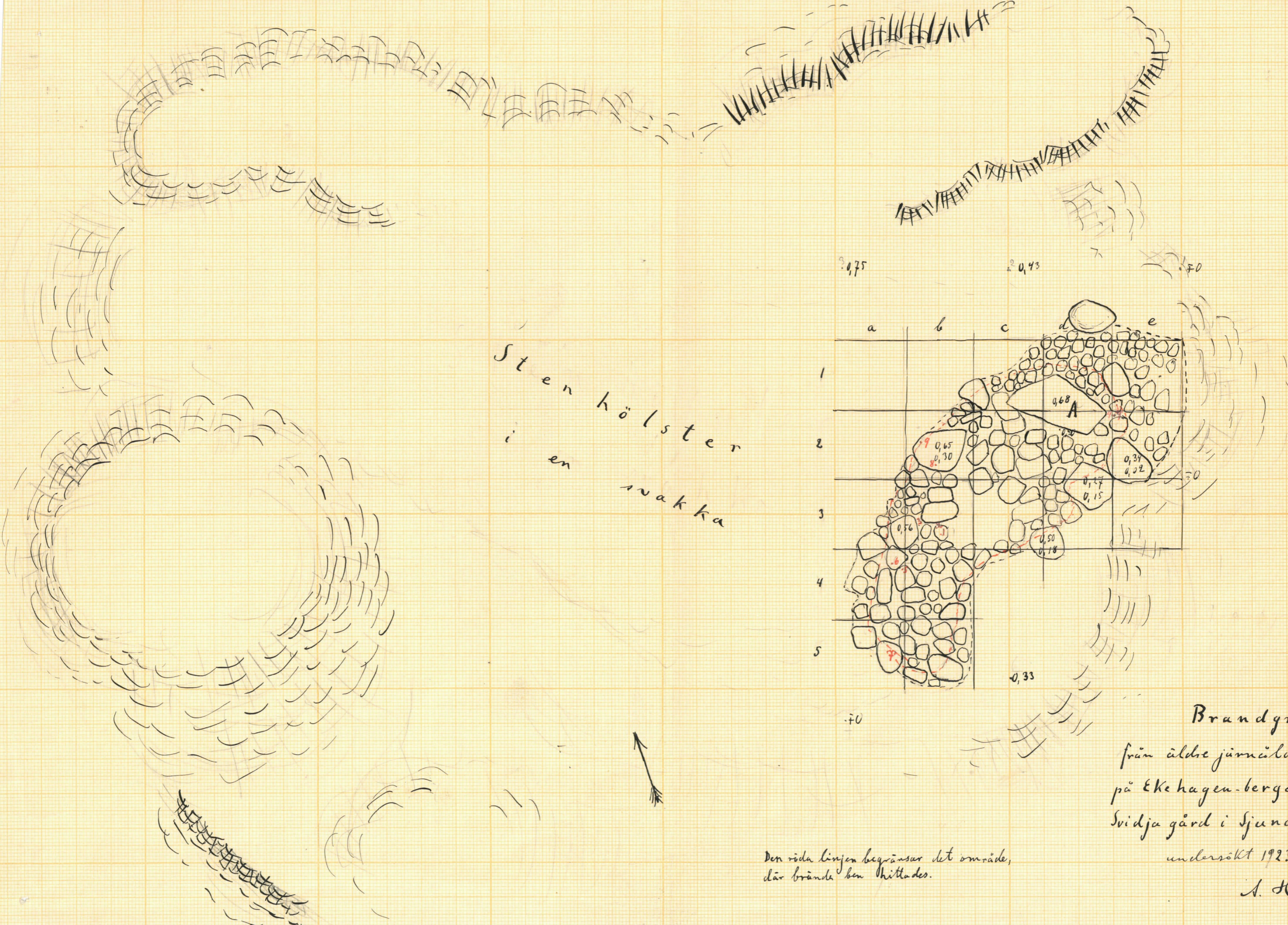
J. H. H. H. H. H. H.

Sjundeå.

Herr Hovr. Lindeberg, Sjundeå gård, meddelar
den 5 oktober 1922, att friherre Fabian Wrede
den 15 augusti 1922 i ett litet lägt röre
på ett berg ca 400 m öster om Svidja gård
hittat 2 stycken "lunulae" samt ^{någon} stycken
bronsfragment och brända ben. Det är fr. h.
Wrede underöfatta stället är mycket litet.
Di fynden gjordes avbröts arbetet.

8085:1-5, 8201:1-15. Hackman kaivanut.

Stenhölster
i en
snakka

Brandgrav
från äldre järnåldern
på Ekehagen-berget vid
Svidja gård i Sjundeå sn.
undersökt 1923 av
A. Hultman

Den röda linjen begränsar det område,
där brända ben hittades.

Sjundeå socken

Pl. nr. 6166

Gravröse på Ekhagen-berget, strax Ö om Svidlja gård;
undersökt 1924 av A. Hackman; bilden tagen från N. Jfr.
H. M. 8307.

Pl. nr. 6167

Samma gravröse, sett från nordöst.

Fjärden i mitten

Plat. nr 6165.

Platan på Ekhagen-berget, till höger gravriset.

Fjärden i mitten